

A skrbelo se je tudi, da so bili poštene in blagonravni. Ob devetih zvečer je moral biti vsak doma; če je prišel pozneje in trkal na zaprta vrata, smel ga je za kaznen mojster pustiti zunaj na hladnem, če se mu je zdelo — gostilnice so bile itak ob devetih redoma že vse zaprte. Zadrúžna pravila so jim zabíčevala, naj o prostem času ne igrajo in ne popivajo, nego naj rajši kaj koristnega čitajo. Delavni čas je bil v posameznih obrtíh natančno določen; plačilo je bilo zadostno, dobro. Moral je vsak pomočnik tudi za neko dobo iti na tuje, da se bolj omika in izobrazi. Takega potujočega pomočnika so tedaj povsod radi videli — bile so še vse drugačne razmere. Bil je ljudem ljub, včasih težko pričakovani gost: vedel jim je pripovedovati raznokaj novega in zanimivega. Kjer je bilo združje, ostajal je na rokodelskei ostaji; tam so ga prenočevali in prehranjevali — ali pa so mu dajali mojstri stan in hrano zaporedoma po nekaj dnij, dokler ni dobil dela ali, če ga ni v kratkem dobil, odrinol naprej.

(Dalje prihod.)

Shod v Braslovčah.

(Izvirno poročilo.)

Shoda v Braslovčah dne 27. avgusta se je vdeležilo veliko število ljudstva; navzočih je bilo tudi precej Gomilanov, Polzelanov in Šmarčanov s Pake. Gsp. Ivan Kač iz Žalca je govoril o zadrúžni organizaciji. Razlagal je, kakó se ustanavljajo in vodijo zadrúge, kakó prodajajo skupno razne izdelke in kupujejo istotakó razne potrebščine. Govoril je tudi o raznih zavarovalnicah ter kazal druge dežele v zgled, koliko so v tem že napredovale. Rekel je poslednjič, da bodo kmetje potem, ko bodo enkrat združeni v zadrúge, veliko lažje in tudi uspešneje zahtevali slovensko kmetijsko šolo za Južni-Štajar.

Gospod dr. Dečko iz Celja je poročal o deželnem zboru v Gradcu in o političnem položaju sploh. Znani italijanski pesnik je zložil prekrasno pesem. V tej pesmi govori tudi o peklú in pravi, da je na vratih pred peklom napis: «Pustite zunaj upanje!» Te besede, pravi govornik, bi lahko stale tudi na vratih deželnega zbora štajarskega, ker Slovenec pride v tej hiši med krute sovražnike. Nasprotniki so nas Slovence politično takó razdelili, da nas je povsod nekaj,

skatlje — te zibelke svoje sreče, tega raja svojega nisem videl več. Kakor mraz, pretresla mi je grozna slutnja vse moje ude; moja sedanja usoda stopila mi je pred duševno oko v strašni resničnosti. O niti toliko sočutja niso imeli z menoj, da bi se mi dali posloviti od svoje škatle, v kateri sem preživel tako blaženo dobo; niti «z Bogom» nisem smel reči glavi, za katero sem bil vendar stvarjen. Nikdo se ni oziral na mojega velikega duha, na mojo postavo. Še celo sluga se je zvito nasmehoval, ko me je držal v roki, a jaz sem prisegal strašno maščevanje vsem, ako dospem zopet na bivšo višino.

Še tega dne se je raznesla po mestu, po deželi in po vsem zemeljskem krogu povest o mojem padcu. Moji sovražniki so ukali, in naenkrat sem spoznal, da nisem imel nobenega, niti jednega prijatelja — da je vse bilo prevara in prilizovanje.

Velik duh ima glavo vedno na svojem mestu. Vdal sem se tedaj v svojo osodo, prenesel sem moško svoj padec in tudi s tem sem se moral sprijazniti, da bodem zdaj moral smukati z glave pred ljudmi, za katere se sicer niti pobrigal nisem.

Ljubeznjivi bralec, odpusti mi, če si prihranim pripovedovanje, kako sem prišel potem na glavo učenjaka. Zadostuje, če le to povem. Kako se mi je godilo v tem zakonu, o tem v tretjem poglavju.

(Dalje prih.)

a povsod premalo. Na Štajarskem nas je nekaj, na Koroškem, na Goriškem, a premalo, da bi si mogli pridobiti večjih pravic. Razven tega je pa še volilni red za nas skrajno neugoden. Jedna tretjina prebivalcev na Štajarskem nas je Slovencev; imeti bi morali okrog 20 deželnih poslancev, pa jih imamo samo 8. Volilci v mestih in zlasti veleposestvo ima v primeri s kmečkimi volilci preveliko prednost. Ker nas je Slovencev premalo, zató nimamo veliko upliva; Nemci pa o prenapredbi volilnega reda, za kar se mi že leta in leta potegujemo, nočejo nič slišati. Mi plačujemo davke, mi damo več fantov v vojske kot Gornji-Štajarci, zakaj li bi ne imeli tudi istih pravic? Največja krivica pa se nam godi pri šoli. Nimamo meščanskih šol, Nemci jih imajo 13. Radi tega sem jaz v Gradcu predlagal, da bi se ustanovila slovenska meščanska šola v Št. Juriji ob južni železnici, a Nemci tega še slišati niso hoteli. Nimamo višjih obrtniških šol, radi tega smo navezani le na grudo; a tovarne pri nas stavi Nemec, mi mu pa delamo. To je nasledek, ker nismo strokovno izobraženi, da bi si znali uporabiti prirodne sile v naše domovini. Nemci tudi ne pusté, da bi razdelili deželni šolski svet kakor je na Češkem. Pač naši davki, katere porabljejo, so jim dobri, a pravic nam nočejo dati. Torej v Gradcu se ne dá kaj doseči, v Gradcu smo Slovenci brez upa. A vkljub temu smo Slovenci v zadnjem času zelo napredovali. To pa nasprotniki jezi; za-to se divje obnašajo, kričijo, razbijajo okna, napadajo hiše, razgrajajo cele dni kakor kažejo zadnji dogodki v Celju. Isti, ki take reči uganjajo, nikakor ne morejo zmagati. Kdo pa so celjski Nemci? Od nas živé. Če bi jih mi ne podpirali, bi jim kmalu trebušček krulil. Za-to ne bodimo v strahu za bodočnost. Pravica zmaga!

Na-to so volilci na predlog g. A. Kokelja izrekli g. poslancu zaupnico.

Nekdo je utemeljeval naslednje resolucije, katere so bile jednoglasno sprejete:

Ljudski shod kat. političnega društva za vranski okraj v Braslovčah dne 27. avgusta se zgraža nad silnostjo in surovostjo celjskih Nemcev z dne 9. in 10. avgusta t. l. Celjska mestna policija se je ob tej priliki pokazala popolnoma nesposobno, ker ni hotela za-
brani napadov na Slovence. Vsled tega, da bi se taki izgredi več ne ponavljali, prosi podpisano društvo visoko c. kr. namestništvo v Gradcu, da naj blagovolí podržaviti mestno policijo v Celju. (Ta resolucija se je odposlala v Gradec na c. kr. namestništvo).

Ljudski shod v Braslovčah je mnenja, da bi bilo po takih krvavih prizorih kot so se godili v Celju dne 9. in 10. avgusta t. l. neumno, še na dalje podpirati celjske nemške trgovce, ter ob enem naroča ondodnim slovenskim trgovcem, da naj si preskrbé večjo množino raznovrstnega in cenega blagá, da ne bo treba pohajati nemških prodajalnic.

Ljudski shod v Braslovčah izraža obžalovanje in ogorčenost nad tem, da so nemški opozicijski poslanci preprečili s svojim huronskim krikom državno-zborsko delovanje ter s tem pomagali § 14 do veljave.

Ljudski shod v Braslovčah izraža obžalovanje, da je visoka c. kr. vlada po § 14. obdala sladkor in druge vžitnine, ter naroča svojim zastopnikom, naj delujejo na-to, da se obdači razkošje, razni nepotrebni športi, borza in sploh kapital, ne pa one vžitnine, katere potrebuje delavsko ljudstvo.

Dopisi.

■ Sv. Trojica v Slov. gor. (Zapomnimo si.) O priliki zadnjega veličastnega zborovanja vrlega «katol. političnega društva» so se pokazali nekateri Trojičani v pravi svoji luči. Ves teden so se pripravljali, nekateri tudi s kamenjem, da sprejmejo in spremijo zborovalce t. j. tiste ljudi, ki jim dan na dan nosijo težko prislužene groše v

njih prodajalnice. Slovenski kmetje, čujte kdo je Vaš prijatelj: Pri Steinbauerjevi gostilni se je klicalo «hajl». Pri vrtnih vratih je razkoračen stal tisti kovač, ki ga tako radi podpirate. Pri odprtem oknu je ravnotam nekdo strašno zatulil «hajl und Sieg». Iz Ferkove gostilne so se slišali klici «hajl». Najbolj glasni pa so bili «komiji». Golobove prodajalne in oni iz prodajalne Sedminekove od Sv. Lenarta. Med zborovanjem pa je hotel posebno trojiški policaj obrniti pozornost zborovalcev na se. Predstojnik trojiškega trga je g. Ferdinand Golob. Ta mož ni niti mezinca ganil, da bi utihnili po trgu divji klici; pred njegovo hišo so njegovi «komiji» kričali «hajl und Sieg!». Pred njegovo hišo so peli lenarški in trojiški komiji «Wacht am Rhein» — neavstrijsko pesem! Pred njegovo hišo so se drli dobro nam znani komiji nad mirno mimogredočimi kmeti, nad tistimi kmeti, ki vedno kupujejo pri Golobu. Veselega policaja tudi ni trebalo pošiljati na zborovanje. Tako tedaj, g. Golob? Ali ne veste, da živite od kmetov, od tistih kmetov, katere so Vaši fantje tako obhajali? Ali ne veste, da mora trg konca vzeti, če ne bi bilo tamkaj samostana in da večina Trojičanov živi od romarjev? Ali ne veste, da ste kot predstojnik dolžni skrbeti za mir in red v trgu? Ali ne veste, da so Vas kmetje postavili načelnikom posojilnice? Od drugih vemo le to, da je usnjár, ki ima sleherni krajcar od kmetov, bil hudo jezen. V gostilni pri «stari pošti» je bil vzgleden mir, ker je gospodar moder in je vse prepovedal, kar bi nas utegnilo motiti. Narodnjaki trojiški pa so se vrlo obnesli. Vse to, posebno pa Goloba si hočemo dobro zapomniti mi kmetje. Gospod Golob! Naročite svojim komijem, naj nad vsakim Slovincem, ki pride v Vašo prodajalno, zakličejo «hajl und Sieg!» potem boste drugo leto že beračili. Ravno tako svetujemo gosp. Sedmineku pri Sv. Lenartu. Naš denar Vam diši, nas samih pa ne marate. — Kmetje, katere so komiji «nahajlali».

Iz Celja. (Kaj laž premore.) «Tvor-nica lažij o Slovincih» bi se lahko imenovala nemčúrsko Celje, ki kópiči z neumorno marljivostjo, z največjo strastjo laži in obrekovanja o nas Slovincih ter jih razširja in pošilja po svetu. «Celjska žaba» roma s temi lažmi težko obložena po svetu in okužuje s svojim lažnjivim duhom vse svoje sovrstnice, ki jemljejo poročila iz njenega vira. To se godi s tako nesramno pogumnostjo, da bi človek skoro trdil, laž zoper Slovence je v zakonu zapovedana! Nemčúrijem ne zadostuje gorostasne lažnjive novice o celjskih bojih, s katerimi so svet trapili poročevalci, ki so sami najhuje napadali Slovence kakor Čehe, ki so takorekoč z edno roko udrihali po glavah Slovencev, z drugo pa pisali poročila, da jih Slovenci napadajo! Ni njim zadosti, da so svoje «bratce» pridobili zase, ampak hočejo na vsak način prepričati ostale treznomisleče, ki so dosedaj sodili po svoji zdravi pameti; tudi to morajo verjeti, da so celjski Nemci popolnoma nedolžni, kakor beli golobi, ti črni vrani, Slovenci pa vse nesreče krivi. To vse hočejo doseči, z grdo nesramno pobalinsko lažjo! In kakor je že na svetu navada, da se lažniku več verjame nego pravičniku, zdi se, da imajo Nemci s svojim politično lažnjivim aparatom uspeh. Saj sta sollicitator Bovha in učitelj Gostinčar, katera sta se upala braniti svoje življenje proti roparski druhalji — še sedaj v ječi!

V omenjeni tvornici pa se z vedno večjo marljivostjo vstvarjajo ter pošiljajo med svet liki slabo blago v židovskih tovarnah — najgrše laži o Slovincih. Kako grozne neresnice je prinesla «Celjska žaba» o slavnosti v Sevnici! Med družimi lažmi nahaja se tudi ta, da so Slovenci neko cesarsko zastava dvakrat odstranili, pa še drugih hujših protidinastičnih dejanj nas je dolžila. Resnica pa je, da se je zvečer pri koncertu, ko je igrala godba avstrijsko himno, pojavil avstrijski čút Slovencev prav lepo v tem, da